

Mgr. Helena Musalová

ROZHOVOR: Gróf Adam Benedykt Bisping o svojej babke, ktorá vyrastala na hrade Ľubovňa

Updated: Nov 8, 2021

Na uvedení novej knihy Zámoyské nevesty z pera Kataríny Chapius Šutorovej do života na hrade Ľubovňa boli prítomní aj zástupcovia potomkov rodu Zámoyských žijúci v Poľsku, jeden z nich, gróf Adam Benedykt Bisping si zaspomínal na svojich slávnych predkov.

Tiež sa podieľal na spolupráci s autorkou pri poskytnutí dôležitých spomienok i fotografií. Nová kniha približuje rod Zamojských, ktorého história siaha do polovice 15. storočia a ktorá bola jednou zo šiestich najvýznamnejších rodín Poľska, mala u našich severných susedov výrazný vplyv. Autorka pripomína, že počas 62 rokov aktívnej realizácie v Starej Ľubovni i Vyšných Ružbachoch zanechali členovia rodu ďalším generáciám výrazné stopy, ktoré možno obdivovať i dnes a náš kraj navštívili významné osobnosti ako aj kráľovské výsosti. Zaujímavosťou je, že v rodine Andreja Zamojského sa v priebehu 44 rokov udiali tri kráľovské svadby.

- Určite ste patrične hrdý na svojich predkov. Potešilo vás vydanie ďalšej knihy autorky? Sú v nej aj informácie, fotografie i dokumenty, o ktorých sa tu doteraz nevedelo. Je plná aj osobných spomienok...
- Samozrejme, aj táto nová kniha Zamoyské nevesty i predchádzajúca Ružbašská kráľovská svadba prinášajú taký návrat do minulosti i spomienky s rôznymi našimi príbuznými, tetami, ujcami..., a to o časoch, ktoré sa pominuli i o všetkých významných udalostiach, ktoré sa v našej rodine odohrali, a ktoré menili hrad Ľubovňa a aj región.

Svadobná fotografia grófkы Márie Jozefy Zamoyskej s prvým manželom grófom Radziwilom , ktorý zomrel štyri mesiace po svadbe. Ostal jej po ňom syn Michal.

- V knihe sa objavujú aj spomienky vašej starej mamy Márie Jozefy Zamoyskej, najstaršej sestry, pre nás najviac známeho Jána Zamoyského, posledného majiteľa hradu. Váš pradedo Andrej mal s Karolínou de Bourbon,

princeznou Kráľovstva Dvoch Sicílií osem detí, aj vašu babku, dvaja sa priženili na kráľovské dvory... Riaditeľ Ľubovnianskeho múzea vás privítal so slovami Vitajte doma. Cítili ste tú späťosť?

- Náš rod je spojený s pradedom Andrejom, ktorý tu v roku 1882 prišiel, tu sa narodil jeho prvý syn František, tu pochoval svojho syna, ktorý sa narodil v Krakove a mal iba pár hodín... Tu žili a tá moja história je silno spätá aj s jeho najmladším synom Jánom, ktorý bol ženatý s Izabelou de Bourbon, infantkou Španielska, ktorí tu žili do času vojny, takže cítim blízkosť toho všetkého.

Moja babka v spomienkach píše, že tu prežívala najlepšie roky svojho života, a to nielen preto, že tu bol výborný vzduch. Ich pobyt v tomto kraji sa striedal s pobytom na rodovom panstve v Podzamczu. Pol roka bývali tam a na pol roka prichádzali na Spiš, na Slovensku. Tu bol ten kraj ich života.

Babka grófa Adama Benedykta Bispinga, najstaršia sestra Jána Zamoyského, posledného majiteľa hradu Ľubovňa odфотографovaná v roku 1906.

Vy a vaša rodina pomáhate múzeu nielen pri poskytovaní informácií a fotografií, ale i so zapožičaním hodnotných pamiatok. Nedávno ste Starej Ľubovni darovali vzácnu svadobnú knihu Jána a Izabely z roku 1929, ktorá je vystavená v komnate princezien.

- Dostal som od Janky Czerneckzej, komornej rodiny Zamoyskej, pamiatkovú knihu zo sobáša Jana Zamoyského a Izabely de Bourbon s menami účastníkov ich sobáša i gratuláciami. Dlho ležala v zásuvke a potom som sa rozprával s riaditeľom múzea i pracovníkmi, že by mohla mať najväčší význam, keby tu bola a ľudia by si ju pozerali. A je vystavená a sú pozitívne reakcie, a to je dôležité.

Vaša babka Mária Jozefa Bispingová, rodená Zámoyská mala početné potomstvo. Stretávali ste sa aj s princeznou Carmen, ktorá nedávno zomrela

a ktorá bola doslova strážkyňou vzácného rodového archívu, ktorý poskytla k bádaniu autorke kníh?

- Najlepšie kontakty sme mali s tetou Carmen i jej bratom Ferdinandom de Bourbon, jej mama Karolína de Bourbon - Siciles bola sestrou mojej babky. Žili na juhu Francúzska a tam sme veľakrát prežívali prázdniny pri mori. Boli to dobré časy. U nej v dome sa zachovalo najviac rodinných pamiatok, ktoré sa zachránili, lebo z iných sa počas komunizmu veľa pamiatok zničilo. Je tak ešte veľa spomienok, ktoré neboli vydané, veľa tém o hrade Ľubovňa. Autorka sľúbila tretiu knihu, tak verím, že sa budeme všetci tešiť.

Grófka Zamoyská s druhým manželom grófom Bispingom a ich 10-timi z 13 detí. Z prvým manželom mala jedného syna, ktorý sa narodil po smrti svojho otca.

foto: ĽMS, z knihy Zamoyské nevesty

Článok bol uverejnený v Ľubovnianskych novinách č. 41 (3. november 2021)